

Tiende stakeholderoverleg RES Foodvalley

Verslag 2 december 2020

Vooraf

Dit document is een verslag van het tiende Stakeholderoverleg RES Foodvalley dat plaatsvond op woensdag 2 december 2020 via de online vergadertool Gotomeeting. Hier vindt u de stukken: <https://www.regiofoodvalley.nl/programma/energietransitie/bibliotheek-1>

Korte samenvatting per agendapunt.

1. Opening door Frans Evers

- De burgerforumleden worden van harte welkom geheten in het Stakeholderoverleg.
- Per 3 december stopt Jos Pierrey met zijn werkzaamheden voor de regio. We danken hem voor zijn enthousiasme en inzet.
- We vonden Ralph Kohlmann bereid om opnieuw de rol van projectmanager op zich te nemen.

2. Burgerparticipatie

- Het burgerforum is gestart. De eerste bijeenkomst vond plaats op 19 november. Om het burgerforum te voorzien van de benodigde kennis doen de leden mee in de studieopdrachten en krijgen ze een training over het werken met de *Mutual Gains Approach*. Tijdens de training zullen ze o.a. ervaren hoe het is om met elkaar te overleggen vanuit belangen in plaats van standpunten.
- Het burgerforum heeft ook kennis nodig over wat er leeft onder inwoners, daarom is er een raadpleging onder inwoners. De raadpleging bestaat uit een online vragenlijst. De vragen gaan *niet* over hoeveel zon of wind men op een bepaalde plek wil of waar men voor of tegen is. We vragen juist naar zorgen, motivaties en belangen. De vragenlijst is ook informerend: onder andere over het lokale en regionale beleid. De vragenlijst staat open van 8 december t/m 10 januari 2021 voor alle inwoners van de Regio Foodvalley van 16 jaar en ouder.
- Op 8 december vindt er een persmoment plaats over de raadpleging.
- Shannon Spruit (TUDelft) en Marc Rijnveld (NPBO) lichten het proces naar de raadpleging toe. Er zijn werksessies georganiseerd om te inventariseren welke onderwerpen er spelen. In de vragenlijst worden vijf mogelijkheden geschetst om te besparen en duurzame energie op te wekken. Daarbij wordt informatie gegeven over voor- en nadelen en eventuele beperkingen. De antwoorden worden door het onafhankelijke NPBO geanalyseerd, zodat voorkeuren, motivaties en zorgen van inwoners aan het licht komen.

- Het advies van het burgerforum is directe input in de ateliers en het Stakeholderoverleg. Voor volksvertegenwoordigers is het ook van belang: zo weten zij dat individuele inwoners betrokken zijn en het advies van het burgerforum kunnen ze meenemen in de afwegingen en keuzes die zij maken over de RES 1.0.

Oproep: Helpt u ons met de verspreiding van de raadpleging? Zie mail 'verspreiding raadpleging' die u hebt ontvangen op 7 december.

3. Inbreng van jongeren

- Henry Lootens, de vertegenwoordiger van JongRES, legt uit dat 272 jongeren in de Regio Foodvalley hebben gereageerd op het jongerenonderzoek. Er is door I&O research uitgevraagd in de panels die zij beschikbaar hebben. Landelijk hebben in totaal 8080 jongeren de vragenlijst ingevuld, wat dit onderzoek representatief maakt.
- De uitkomsten van de Regio Foodvalley wijken af van het landelijk gemiddelde betreffende zon op land versus zon op dak: in deze regio zien ook jongeren de opwek van zonne-energie liever op dak.
- Ruim een derde van de jongeren in NL is voorstander van kernenergie.
- In de concept-RES staat kort iets over kernenergie en landelijk vindt overleg plaats over kernenergie (o.a. hoorzitting Tweede Kamer). Wouter Verduyn lichtte toe dat uit onderzoek (o.a. Kalavasta) blijkt dat het onwaarschijnlijk is dat kernenergie goedkoper is dan de opwek van energie met zon en wind, door de hoge prijs van nieuwe kerncentrales.
- JongRES en het burgerforum gaan met elkaar in overleg om samen te werken.

4. Concretiseringsslag van het concept bod richting RES 1.0

Jos Piercy heeft de analyse van het bod gepresenteerd.

Het bod in de concept-RES is 0,75 TWh. De ambitie is 1.0 TWh. Het bod is gebaseerd op een globale redeneerlijn van wensen en mogelijkheden. Naar de RES 1.0 willen we die een slag concreter maken. Dat start bij een specifiekere cijfermatige onderbouwing van de opgave per gemeente. Die cijfermatige onderbouwing van de cijfers van mei komt iets lager uit, namelijk 0,67 TWh.

Het bod bestaat uit: a) Wat is al bestaand; b) Wat zit er in de pijplijn (SDE subsidie); c) Wat is al lokaal vastgesteld beleid zon; d) Wat is al lokaal vastgesteld beleid wind; e) Voorkeursbestemmingen zon (daken, reststroken, p-terreinen); f) Wind langs infra; g) Zon langs infra. Nog niet meegeteld: onderzoeksgebieden wind, zon op agrarische daken; zon op agrarisch land.

Opmerkingen en aandachtspunten:

- Met de zienswijze van de netbeheerders dient rekening te worden gehouden. Momenteel wordt gezocht naar een betere verhouding wind/zon. De netbeheerders hebben een zienswijze opgesteld.
- De komende paar maanden in het RES-proces worden zoekgebieden en enkele onderzoeksgebieden nader onderzocht en kijken we naar de kansrijkheid hiervan.
- In de bestuurlijke werkgroepen wordt met betrokkenheid van experts onder andere naar 'belemmeringen' gekeken.
- Vanuit de redeneerlijn is gekeken naar de meest geschikte locaties voor wind en zon waardoor de bijdrage per gemeente aan het opwekken van energie niet evenredig verdeeld is. De concretiseringsslag van het bod roept vragen op over de bijdrage die iedere gemeente levert. Wat kunnen gemeenten bijdragen die nu nog weinig bijdragen? Hoe kunnen raden objectief beoordelen of iedereen naar draagkracht bijdraagt aan de gekozen oplossing? Zijn er toch aanvullende criteria nodig om de onderbouwing van de bijdrage per gemeente te kunnen verklaren, en zo ja, wat voor criteria?
- De voorzitter herinnert eraan dat eerder in de stuurgroep besloten is dat de bestaande criteria voor de gemeentes voldoende zijn. We bespreken wat we kunnen (potentie) en wat we willen (ambitie) en we baseren ons niet op standpunten, maar op goede uitleg van belangen.

- We blijven denken in lange lijnen en lange termijn samenwerking om met zijn allen de doelstellingen uit het Klimaatakkoord te behalen. Dat is na oplevering van de RES 1.0 niet klaar, maar wordt iedere twee jaar herhaald. We moeten deze transitie samen met de bevolking doormaken. Vertegenwoordiging van natuur en landbouw zijn cruciaal in het overleg over locatiekeuzes.

5. Terugkoppeling ateliers

- Beleid wordt voorbereid in de Stuurgroep en werkgroepen en onderhandeld en besloten in het Stakeholderoverleg.
- In de ateliers is het streng verboden om te onderhandelen. Het is de bedoeling dat er ruimdenkend en vrijblijvend verkend kan worden. Er wordt gezocht naar mogelijkheden, in plaats van belemmeringen. “Het conceptbod staat, de onderbouwing beweegt.”
- De netimpact is belangrijk: met meer wind en minder zon kunnen grote maatschappelijke kosten voorkomen worden.
- Bij de zoektocht worden lokale verankering en regionale afwegingen samengebracht.
- Gemeenten zijn uitgenodigd om het gesprek aan te gaan met Bastiaan du Pré, het ontwerp bureau en Jori Corbié over netimpact.
- De Provincie Gelderland probeert de verschillende RES regio's bij elkaar te brengen om met een bovenregionale blik kansen te zien. Er is door de Provincie Gelderland een brief verzonden aan alle gemeenten over het hanteren van de zonneladder.
- Vanuit Rhenen wordt onderzocht of een bijdrage geleverd kan worden met wind en zon op bedrijventerrein Remmerden.
- In de ateliers wordt zowel lokaal als provinciaal beleid bekeken. Opmerking: beleid vanuit defensie ook meenemen.
- Het GEA heeft initiatief genomen om praktische handvaten te ontwikkelen voor 50% lokaal eigendom. Carine Verheggen, Jolanda de Heer, Jetteke Boekschoten en Bastiaan du Pré hebben hierover contact met elkaar.
- In het volgende atelier zal Chantal Goos (gemeente Scherpenzeel) rapporteren over het thema warmte. Bovendien geeft het ontwerp bureau een presentatie over lokaal eigenaarschap.

6. Afronding

- Geen vragen of opmerkingen tijdens de rondvraag.

Alle informatie over het proces en bijeenkomsten in verschillende gemeenten vindt u op www.resfoodvalley.nl

Voor informatie mailt of belt u met: Nicky Struijker Boudier, communicatie RES Foodvalley, nicky@buroboudier.nl of 06-15062601.